

Waar kinderen zichzelf mogen zijn

Pestprotocol Cornelis Jetses

Waarom een pestprotocol

Een goed anti-pestprotocol geeft kinderen, leerkrachten en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt wanneer er gepest wordt. Door het protocol te volgen ontstaat een samenwerking tussen alle betrokkenen: leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders. Deze vorm van samenwerken wordt ook wel de vijfsporenaanpak genoemd.

Met een anti-pestprotocol laat de school zien, aan ouders en leerlingen, dat pesten serieus wordt genomen en wordt aangepakt. Van belang is dat het anti-pestprotocol bij iedereen in de schoolgemeenschap bekend is en wordt gehanteerd in pestsituaties. Direct optreden tegen pesten geeft een duidelijk signaal af aan leerlingen dat pesten op school niet wordt getolereerd. Dit heeft als positief bij effect dat de veiligheidsbeleving van leerlingen zal toenemen.

Wat verstaan wij onder pesten

Pesten op school is een ingewikkeld probleem, dat serieus moet worden aangepakt. Een eerste vereiste daartoe is dat alle betrokkenen, leerkrachten, ouders en leerlingen, pesten serieus nemen en derhalve bereid zijn het te voorkomen en/of te bestrijden.

Pesten is iets anders dan plagen. Met plagen gaat het twee kanten op. Je plaagt ook wel eens voor de lol. Je voelt je niet echt bang. Pesten komt vanaf één kant. Je bent vaak in de minderheid en je kunt je dus ook niet goed verweren. Je weet ook nooit wanneer de pester weer toe zal slaan. Het wordt een uitzichtloze situatie.

Vormen van pesten kunnen zijn:

- Schelden/scheldnamen geven
- Stukmaken/afpakken/verstoppert van eigendommen
- Naropen/uitlachen/belachelijk maken
- Fysiek geweld
- Nadoen/imiteren
- Uitsluiten/negeren
- Dit alles kan ook plaatsvinden op social media

Verantwoordelijkheid

De leerkracht is de eerst verantwoordelijke persoon. Hij of zij ontvangt de eerste signalen. Dit kan doordat:

- De leerkracht zelf iets observeert.
- De leerkracht gedragsveranderingen bij het kind ervaart.
- De leerkracht door de ouders op de hoogte wordt gebracht.
- Het kind er zelf melding van maakt.

De leerkracht staat nooit alleen. Hij of zij roept hulp in van andere leerkrachten of de IB'er. Ook wordt het besproken tijdens een leerlingbespreking. De IB'er zal het bij zorgoverleg als punt indienen. Zo wordt het pestprobleem breed gedragen.

“Stop-methode”

Op onze school hanteren we de “STOP-methode”:

- Wanneer iemand door blijft gaan met plagen of pesten en je vindt dit niet meer leuk, zeg je tegen de pester: STOP, hou op!
- Blijft die ander doorgaan met pesten/plagen, ga dan naar de juf of meester.
- De juf of meester zal je helpen met het oplossen van het probleem.

- Wees aardig, respectvol en verdraagzaam tegen elkaar.
Behandel andere kinderen zoals je zelf behandeld wilt worden! Met respect!
- Kom alleen aan een ander als de ander dat ook leuk vindt!
- Noem elkaar bij de voornaam!
- Zeg het tegen de meester of juf als je merkt dat iemand anders gepest wordt.
Dit is geen klikken, maar je helpt iemand hiermee.

Aanpak preventief

Om pesten te voorkomen en ook indien het wel plaatsvindt, hebben we de volgende activiteiten in ons programma:

- We bespreken de “STOP-methode” met de kinderen;
- Voor de onder- en bovenbouw zijn de regels op papier gezet die de kinderen herinneren aan de afspraken. Deze worden in de klas op een zichtbare plaats opgehangen.
- Middels de methode “Leefstijl” brengen we de kinderen omgangsnormen en sociale vaardigheden bij.
- De training Rots en Water kan ingezet worden om de weerbaarheid van kinderen te vergroten, uitgaande van positieve sociale vaardigheden.
- Middels de Hart&Ziel monitor van de GGD worden de leerlingen twee keer per jaar gescreend op mogelijke sociaal-emotionele problemen en kunnen er interventies worden ingezet in overleg met de ouder en kindadviseur / ouder-kindteam.

Omgangsregels in de school

Naast de afspraken vanuit de “Stop-methode” hanteren we de volgende algemene omgangsregels in de school:

- Doe een ander geen pijn, ook niet voor de grap.
- In de kring/klas luister je naar elkaar en wanneer iemand iets tegen je zegt, kijk je elkaar aan.
- Ga voorzichtig met je eigen spullen om en zeker met die van school en een ander.
- We noemen elkaar bij de voornaam. De leerkrachten worden aangesproken met juf of meester en bij voorkeur met ‘u’.
- Als je kwaad bent of er ontstaat ruzie, zeg tegen de ander wat je niet leuk vindt zonder te slaan of te schoppen. Vraag hulp bij de leerkracht.
- Pak niet ongevraagd spullen van een ander af.
- In principe mag ieder kind meespelen.
- We lachen andere kinderen niet uit.

Bestrijden van pesten

Er zijn twee soorten maatregelen om het pesten te bestrijden nl.: confronterende maatregelen en niet-confronterende maatregelen.

Confronterende maatregelen houden in dat de groep openlijk en direct wordt aangesproken op de pesterijen. B.v. door van het pesten een lesthema te maken, hulp bieden aan de slachtoffers of door te verwijzen, gesprekken aan te gaan met de pesters en hun ouders, de gepeste en zijn/haar ouders en de rest van de groep en eventueel hun ouders.

Niet confronterende maatregelen houden in dat het pestprobleem in de groep via een indirecte manier bespreekbaar wordt gemaakt door het onderwerp pesten aan te bieden via onderwerpen als machtsmisbruik of oorlog en vrede. Daarnaast moet hulp geboden worden aan het slachtoffer en de pester. Niet confronterende maatregelen worden toegepast b.v. bij het vermoeden van pestgedrag.

Plan van aanpak als pesten geconstateerd wordt.

Wanneer we pestgedrag vermoeden, treedt degene die dit signaleert onmiddellijk in actie. In overleg met de directeur wordt een vervolgroute uitgestippeld. In deze vervolgroute volgen we een meersporige aanpak waarin we onderscheid maken in activiteiten gericht op:

- de dader;
- het slachtoffer;
- de ouders;
- de meelopers;
- het schoolteam.

Bij twijfel over de vraag of er sprake is van pesten, vindt altijd een nader onderzoek plaats. Wordt tot onderzoek overgegaan, dan zullen ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele dader als eersten en afzonderlijk worden betrokken bij het onderzoek en de vervolgactiviteiten.

Wanneer er sprake kan zijn van pesten, wordt met de mogelijke dader(s) een confronterend gesprek aangegaan. Duidelijk wordt gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. De pester komt voorlopig "onder curatele"; zijn bewegingsvrijheid ten opzichte van het slachtoffer wordt ingeperkt. Deze maatregel is van kracht tot zekerheid over de feitelijke gebeurtenissen is verkregen. Wanneer meer duidelijkheid over de feitelijke gang van zaken bestaat kan als reactie op pestgedrag een sanctionering volgen. De dader doorloopt tevens een, op zijn persoonlijke ontwikkeling gericht, traject.

Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leerkracht, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren. In een volgend stadium zal worden bekeken of met het slachtoffer het doorlopen van een meer op eigen persoonsontwikkeling gericht traject gewenst is.

De meelopers worden gehoord wanneer nader onderzoek gewenst is. Ook zij worden in voorkomende gevallen op een confronterende wijze aangesproken. In tweede instantie kan worden besloten tot sanctionering en/of vervolgtraject.

In een plan van aanpak worden altijd afspraken gemaakt tussen de groepsleerkrachten in de school. Middels deze afspraken wordt gezorgd dat, bij het toezicht tijdens de lessen, bij het buitenspelen en dergelijke, sprake is van een consequente aanpak.